

INNOVATIE- TRAJECT ZOMERLEREN 2020

Evaluatie

‘Zomerleren’ is een eerste experiment van de Gentse hub Ontwikkelen in Diversiteit. De hub wil diversiteit optimaal benutten om op een duurzame manier ontwikkelings- en toekomstkansen te vergroten voor Gentenaars. Dit gebeurt door innovatieve ideeën te laten proefdraaien in kortlopende experimenten.

HUB
ONTWIKKELEN
IN DIVERSITEIT

WAT STAAT ER IN DEZE EVALUATIE?

We beoordelen 3 elementen die tijdens de brainstorm rond een innovatief initiatief voor 'zomerleren' vooropgesteld waren:

- de **missie** van het traject
- de **doelstellingen** van het traject
- de **bouwstenen** van de zomerschool

DEELNEMERS:
3DE – 4DE – 5^{DE}
STUDIEJAAR

LOCATIE:
MANDALA
RABOT

ORGANISATOR:
STEDELIJK ONDERWIJS
GENT

EVALUATIE GEDEELDE MISSIE

MISSIE: Een **VERNIEUWEND CONCEPT VOOR ZOMERLEREN** in Gent (1), op maat van leerlingen uit kwetsbare situaties (2), door te verbinden tussen verschillende sectoren: jeugdwerk, welzijn, onderwijs, lokale besturen, ... (3)

1) EEN VERNIEUWEND CONCEPT VOOR ZOMERLEREN:

Wisselende actoren werkten samen tijdens verschillende brainstormsessies het inhoudelijke concept uit. Vernieuwend waren

- de nauwe **SAMENWERKING EN COCREATIE** tussen workshopbegeleiders,
- de **RUIMTE VOOR EIGEN INVULLING** door de leerlingen,
- **INFORMEEL LEREN** (We stapten af van de opdeling in een voormiddag 'les' en een namiddag 'ontspanning' die werd vooropgesteld door het Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse overheid)

EVALUATIE GEDEELDE MISSIE

2) OP MAAT VAN LEERLINGEN UIT KWETSBARE SITUATIES:

Tijdens de lockdown-periode van het voorjaar 2020 bevonden heel wat leerlingen zich in uitzonderlijk moeilijke situaties. Daarom kozen we ervoor het **MENTALE WELBEVINDEN VAN DE LEERLINGEN** voorop te stellen, en pas daarna het leren.

Om aan het welbevinden te werken, namen de bewustwording van talenten, het geven en ontvangen van complimenten, en het werken aan zelfvertrouwen een centrale plaats in.

Een mix van begeleiders die wel en niet vertrouwd zijn met de doelgroep werkte goed om op de noden van de kinderen in te gaan.

De feedback van de leerlingen was **ZEER POSITIEF**.

EVALUATIE GEDEELDE MISSIE

3) DOOR SECTOREN TE VERBINDEN:

In onze IDEEËNFASE brachten we mensen uit verschillende sectoren samen: leerkrachten, welzijnswerkers, academici, jeugdwerkers, onderwijsinnovatoren, en beleidsmakers.

Initieel wilden we dit ook doortrekken in de UITVOERDERS. Het werd echter een samenwerking tussen:

- workshopgevers (drama, rap, skaten, STEM, filosofie, kunst, tuinieren, animatiefilm, ...),
- studenten van de lerarenopleiding van de Arteveldehogeschool, en
- vrijwilligers van Stedelijk Onderwijs, die alles coördineerden

EVALUATIE DOELSTELLINGEN:

4 pijlers voor
zomerleren

- (1) leren,
- (2) spel/ontspanning
- (3) welbevinden en
- (4) verankering in de
buurt

Power-ups voor de
leerlingen, via
samenwerking
tussen verschillende
partners

Cocreatie
met leerlingen

Teamteaching: bij
voorkeur samen
voorbereiden én
samen doen

Verbinden tussen
informeel en formeel
leren: vb. wat
leerlingen hebben
geleerd tijdens vrije
tijd later meenemen
naar school

EVALUATIE DOELSTELLING 1:

4 PIJLERS VOOR ZOMERLEREN

- **Leren:** vooral informeel leren kwam aan bod. Tijdens activiteiten stonden de begeleiders Stedelijk Onderwijs met de kinderen stil bij leerinhouden en vorderingen.
- **Spel en ontspanning:** alle activiteiten waren speels en prikkelend opgebouwd.
- **Welbevinden:** naar beste vermogen werd het welbevinden van de kinderen bewaakt. De Kopergieterij ging aan de slag met het uiten van gevoelens.
- **Buurt:** De kinderen creëerden een wijkontwerp, deden wandelingen en activiteiten in de wijk.

- **Leren:** 's avonds nog reflecteren over geleerde lessen was moeilijk, want iedereen was te moe.
- **Spel en ontspanning:** niet alles moet leren zijn.
- **Welbevinden:** nood aan vertrouwenspersoon om hierbij te begeleiden.
- **Buurt:** samenwerken met professionals uit de buurt is niet doorgegaan wegens corona.

EVALUATIE DOELSTELLING 2: POWER-UPS

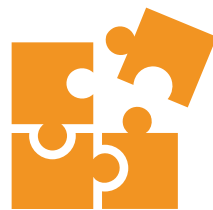

De leerlingen hebben heel veel **talenten** kunnen ontdekken en kunnen **experimenteren**. Er was **ruimte** om zelf te creëren. Er is bij de doelgroep veel nood aan het opbouwen van eigenwaarde. Hier werd goed aan gewerkt. De leerlingen besloten zelf te werken rond het geven van complimenten en het benoemen van talenten (vb. complimentenrad ontworpen en gemaakt). Kinderen zijn **trots** als ze een product kunnen creëren.

Eerder impliciet dan expliciet met power-ups aan de slag. Interessant om hierbij ook **een professional te betrekken**. Een toonmoment is een sterke tool voor power-ups, maar kon niet doorgaan omwille van corona.

EVALUATIE DOELSTELLING 3: COCREATIE

! zie ook bouwsteen 2

De leerlingen kregen veel ruimte om hun eigen gevoel en interesse te volgen. Er was ruimte om zelf te creëren, vooral in de filosofie- en maaksessies.

Idealiter cocreëren de leerlingen de zomerschool van bij de start – nog voor de planning of het concept is uitgewerkt, maar dit was niet haalbaar omwille van corona.

EVALUATIE DOELSTELLING 4: TEAMTEACHING

Tijdens de voorbereidende sessies van de Hub kwamen de workshopsbegeleiders samen en ontwikkelden **in cocreatie het programma van de zomerschool**. Deze werkwijze was zeer vruchtbaar en inspirerend. Een goede facilitering was hierbij een must.

Intensief om alles onderling af te stemmen, om inhoudelijke eenheid te creëren. Hoe sneller professionals (workshopgevers) worden betrokken, hoe beter de afstemming, maar dit vraagt tijd en motivatie.

Zonder **facilitator** is er beperkte motivatie om samen te werken.

Opleiding voor begeleiders zou meerwaarde zijn.

EVALUATIE DOELSTELLING 5:

FORMEEL EN INFORMEEL LEREN

Er was geen scheiding tussen leren en spelen. Bijna in elke activiteit hebben de kinderen **spelenderwijs geleerd**. De zomerschool stapte volledig af van het concept 'leren in de voormiddag, ontspannen in de namiddag'. De leerkrachten van Mandala zijn met de creaties van de kinderen **op school verder aan de slag gegaan**.

Informeel leren was sterker aanwezig dan formeel leren. Er zijn nog mooie kansen, zoals **samenwerking tussen de zomerschool en de reguliere school**, en het inbouwen van **reflectiemomenten**.

EVALUATIE 7 BOUWSTENEN

DOELSTELLING: Werken aan de wijk van de toekomst/iets betekenen voor de wijk: zaken bewaren + nieuwe creëren.

PROEVEN
VAN
TECHNIEKEN

COCREATIE
MET DE
KINDEREN

VERBINDING MET
PROFESSIONALS EN
BEWONERS UIT DE
BUURT

REFLECTIE OP
LEREN EN
WELBEVINDEN

UITSTAPPEN EN
BEELDEN
VERZAMELEN
IN DE
WIJK/STAD

TOON-
MOMENT

TAAL:
FUNCTIONEEL
EN
BETEKENISVOL
HET
NEDERLANDS
VERSTERKEN

EVALUATIE BOUWSTEEN 1: PROEVEN VAN TECHNIEKEN

Grote **diversiteit** aan **activiteiten**: van drama tot tuinieren, van koken tot lasercutten.

Betrekken van diverse **professionals** was een grote meerwaarde.

Leerlingen ontdekten **talenten** en bouwden **zelfvertrouwen** op.

Professionals betrekken = hoog **prijkaartje**.

EVALUATIE BOUWSTEEN 2: COCREATIE MET DE KINDEREN

Er was ruimte voor eigen invulling – de kinderen **bepaalden zelf** samen (filosofie-sessie) wat ze wilden creëren (STEM-workshops).

Leerlingen ontdekten **talenten en motivatie**.

Iedereen heeft aan **iedere creatie** meegewerkt op basis van eigen talent.

Plannen om de kinderen de zomerschool mee te laten ontwerpen was **onhaalbaar** door de coronamaatregelen in het voorjaar. Naar de toekomst zou dergelijke cocreatie een grote meerwaarde kunnen betekenen.

Niet evident om iets op te bouwen indien er veel **verloop** is **van deelnemers**.

EVALUATIE BOUWSTEEN 3: VERBINDING MET PROFESSIONALS EN BEWONERS UIT DE BUURT

Kinderen gingen aan de slag bij/met Maneouvre, de moestuin van Odisee, en Kopergietery Rabot. Zij zijn alle drie **gebaseerd in de wijk.**

Plannen om **bewoners** uit de buurt te betrekken, gingen niet door. Enerzijds door corona, anderzijds omdat dit onvoldoende was voorbereid. Hiervoor zou een externe **partner met sterke verankering in de buurt** een oplossing kunnen bieden.

EVALUATIE BOUWSTEEN 4: REFLECTIE OP LEREN EN WELBEVINDEN

Kinderen reflecteerden samen met de begeleiders **tijdens de activiteiten**.

Er was een **Makerspaspoort** (Creatieve STEM) ter beschikking, maar dit werd niet systematisch opgevolgd.

Plannen om elke dag af te sluiten met een reflectie bleken te ambitieus. Alle deelnemers waren **te vermoeid** op het einde van de dag.

De **logingegevens** van de **Tienerpas** waren niet tijdig beschikbaar, waardoor deze niet kon worden gebruikt.

Nood aan info over de leerlingen. Zomerschoolbegeleiders hebben tijd nodig om niveau van leerlingen in te schatten.

EVALUATIE BOUWSTEEN 5: UITSTAPPEN EN BEELDEN VERZAMELEN IN DE WIJK/STAD

Er stonden **zeer veel uitstappen** op het programma, naar verschillende plekken in de stad. In de wijk gingen de kinderen foto's nemen om te verwerken in hun opdrachten, zoals het ontwerpen van de 'ideale wijk'.

Geen minpunten.

EVALUATIE BOUWSTEEN 6: TOONMOMENT

Wat de kinderen hebben gemaakt, stond tentoongesteld in het sociale restaurant en een **vitrine in de wijk**, om zo opnieuw de link met de buurt te leggen.

Een toonmoment is een sterke tool voor de groei aan **eigenwaarde**.

Door corona konden we **geen publiek** betrekken, waardoor de connectie met de buurt opnieuw minder tot uiting kwam.

EVALUATIE BOUWSTEEN 7: TAAL

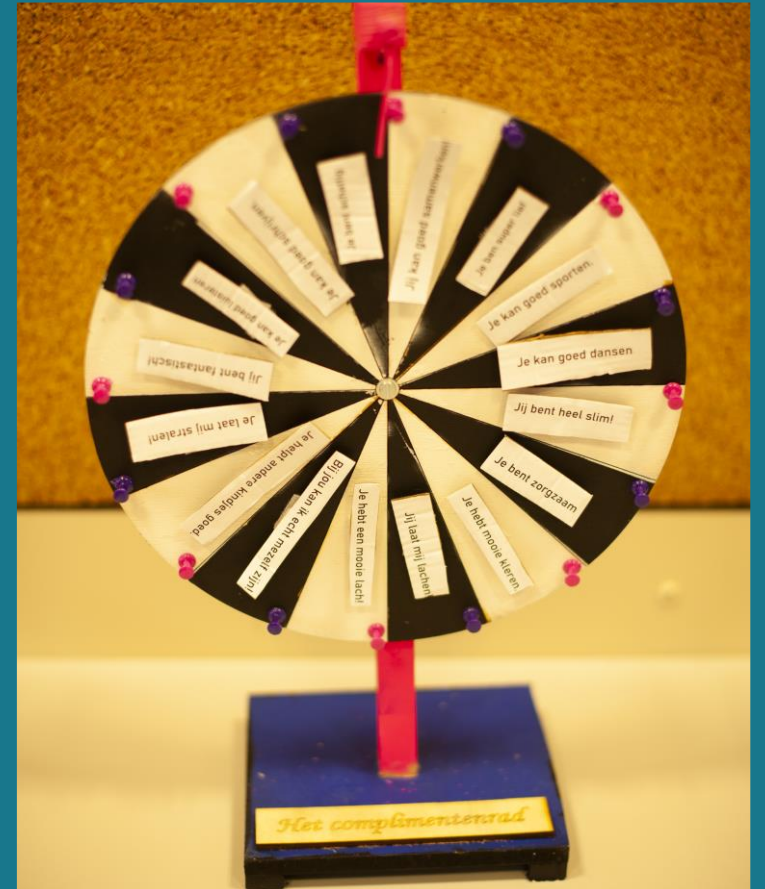

De begeleiders waren bij iedere activiteit alert voor taalgebruik. De kinderen hielden een **taaldagboekje** bij waarin ze nieuw geleerde woordenschat bijhielden.

Er was veel aandacht voor **woordenschat** tijdens de sessies (filosofie, rappen, ...)

Geen minpunten.

WHAT'S NEXT?

Het experiment 'zomerleren' in de Hub is afgerond.

Interesse om met onze expertise aan de slag te gaan in een zomerschool? Graag! Geef ons een seintje!

www.ontwikkelenindiversiteit.be

iris.vandeveld@ugent.be

0494 85 50 53